

Tyra Molander berättar om sitt liv

Kära Annika och Bengt.

Här kommer en liten historia om min uppväxt.

Mina föräldrar var Enny Tufvesson från Göinge i Skåne och Oskar Johnsson från Holma i Småland.

När jag var liten

Jag kom till världen den 21 nov. 1914 och lär ha varit ett mycket snällt spädbarn när jag fått min mammamat, som visst inte räckte så länge, låg jag ensam i sängkammaren på övre våningen på Solbacken. Vårt hem var arrendatorsbostaden vid Risinge prästgård i Östergötland. Far och mor hade låtit huset byggas för egna medel som sedan amorterades på arrendet. Gården var ganska stor med 150 tunnland jord och ett par hundra tunnland skog. Det fanns c:a 35 mjölkkor och 8-10 hästar. Där var 4 statarfamiljer, tre av männen var bröder och en kusin till dem. Sen fanns ju Lind förstås, som var helinackorderad, och en kusin till mig, Einar som likaledes var inackorderad. Två jungfrur som det kallades hörde också till. Lind hade som 16-åring följt med far från Småland för att hjälpa till - han stannade livet ut.

Tuve och Torvald mina bröder, 7 respektive 5 år äldre än jag, hade sitt rum bredvid sängkammaren. Tuve tog sig för, enligt mor, att en dag att tända tändstickor för att utröna hurudan färg jag hade på mina ögon, Vilken chock! Vid 2-3 års åldern fick jag Chorea (på svenska danssjuka) enl. doktorn på grund av undernäring. Mor fick sluta amma mig för tidigt, av vilken anledning vet jag inte, det var ju krigstid med ransonering av livsmedel.

Jag älskade att ligga bakom fars rygg på nätterna och sova med mina ben intrasslade i hans. Far luktade strävt och gott medan jag inte gillade mors söta lite påminnande om mensdoft. Jag minns av min sjukdom, som ju är en form av ångest, att jag låg mellan mor och far utan att kunna sova. Jag såg får och baggar som kom gående nedför väggarna, skrek gjorde jag, men så plötsligt tittade jag upp i taket och fick då se en massa färggranna leksaker - då släppte ångesten. Hur länge jag var sjuk vet jag inte, men det rörde sig väl om månader. Jag minns första gången jag kom ner i köket, där vår jungfru höll på att tvätta golvet. Hon satte fram en pall så att jag skulle kunna kliva upp och sätta mig på diskbänken, men den som damp i golvet var jag. Jag kunde inte balansera på pallen utan blev yr i huvudet. Det var samma jungfru, Lisa, som låtsades, att hon skulle slänga mig i tvättbasängen för mjölkflaskor som fanns i mjölkrummet i ladugården. Den var grönglaserad så för mina ögon fanns det ju ingen botten i den; vet inte om det var före eller efter min sjukdom. Torvald som lekte någonstans utanför ladugården hörde mina skrik, kom springande som en räddande ängel och tog hand om mig. Det hörde till mina dagliga små utflykter att få följa med till lagårn och hämta mjölken.

Jag blev i alla fall frisk och en frejdig unge så småningom. Håret ville inte växa så långt som jag önskade, så jag band snören i de testar som fanns och flätade dem så att jag med en elegant gest kunde slänga dem över axeln. Lind fick uppdrag att snagga mig med sin hårklippare och sen fick jag heta Olle en längre tid, men håret blev i alla fall inte längre.

Skolan

1921 började jag skolan, 3 km hade vi att gå. Torvald preparerade mig om datum för min födelsedag, men jag hade i alla fall glömt det när min Fröken Ester Gustavsson frågade: "När är du född?" " Jag har glömt det, men Torvald vet det" var mitt försagda svar. Med lättnad fick jag då höra Fröken säga: "Jag tror att du och jag firar födelsedag samma dag."

Vi hade besök av mormor samma vinter 1921 efter jul. Mormor var jättesnäll ty hon följde mig upp när jag skulle lägga mig och värmden en liten filt framför brasan och la i sängen för att jag inte skulle frysa om fötterna, men det var ett litet krux varje morgon före skolan, ty då skulle jag knalla in till henne och antingen höra en psalmvers eller någon liten bön och det var ju så allvarsamt. En dag fick jag i uppdrag att köpa såpa till henne, varför vet jag inte. I alla fall blev det lite pengar kvar och jag var ju inte sen att köpa en strut karameller för 5 öre. Mormor upptäckte förstås "falsariet" och då blev det räfst och rättarting!

Jag minns en gång hur jag gick och mötte far när han kom från sin morgonrunda i lagården. Jag bad om en slant till godis och döm om min häpnad, jag fick en hel krona, Tydligen var far på gott humör och nöjd med sin ladugårdskarlar.

1920 köptes den första bilen. Far började i riksdagen det året och var inhytt hos moster Agnes med familj, Dahlstedtarna (de bodde på torpstället Köp i 13 somrar) så att det var väl morbror Ragnar som yrkade på att far skulle köpa en bil. Det blev en stadig Studebaker med signalhorn på utsidan av bilen. Den fraktades per båt till Norrköping med tanke på alla backar på Kolmården. Baron Rappes chaufför från Stjärnvik körde den första provturen. Jag var helrädd och sprang runt om huset för att slippa följa med. Jag satt hellre på en av grindstolparna och förkunnade för folk som kom förbi: "min pappa han är riksdagsman". Tuve var mycket intresserad av motorer och lärde sig snart köra bil. Vid 15-16 årsåldern fick han ett intyg från landsfiskalen att han fick lov att köra bil inom socknen. Bilen kostade 13 000 kr. enligt mor (det var samma summa jag betalade för vår Ghia 1959).

På somrarna var det roligaste att ströva längs dikesrenar och plocka smultron. På vintrarna åkte vi på hemmagjorda "drögar", småkälkar. Jag satt oftast framför någon av mina bröder, ty det gick ju fort nedför brudbacken, som fått sitt namn av att ett brudfölje åkte i diket just i den backen för många, många år sedan. Tuve tillverkade en bobb med styranordning - det var ju väldigt fint att få åka med den.

Något av de först åren på 20-talet blev vi smittade med difteribaciller sedan vår jungfru fått difteri och kommit till epidemisjukhuset. Men vi 3 ungar, Tuve, Torvald och jag, Sven klarade sig, blev isolerade hemma i sängkammaren, som då låg ovanför köket med en liten trappa direkt ner. Vi satt i trappan för att få våra matportioner och sen fick vi knalla upp till oss och äta. Diska gjorde vi i min lilla docktättbalja. Bädda sina sängar gjorde nog pojkarna men tömma pottan var jag "ordinerad" att göra. Till Märten var det nog gås som serverades, eftersom far var från Skåne. Jag petade i maten och frågade mina bröder "Vad är det där?"

"Hönsinälvor" sa de raskt och mumsade glatt i sig äpplen, sviskon och annat godis. Det tog hela vinterlovet innan vi var bacillfria. Stackars mor blev överansträngd, dels var ju jungfrun Maria sjuk, dels var det väl extra jobbigt att ha oss isolerade. Mor fick åka till Romanäs och vila sig, hur länge kommer jag inte ihåg.

I skolan var det ingen större konst att hänga med, begåvningsnivån var väl inte så hög, men på examen i 4:de klass förkunnade jag för examensövervakaren, komminister Widelius att "människan var till för vilodagen" vilket förorsakade honom ett leende.

I 5:te och 6:te klass hade vi läsövningar för vår kyrkoherde, Pontus Leander, som vi ofta fick åka med om han körde förbi oss med sin bil. Han lärde oss läsa fortare, att

vara före med blicken särskilt vid radbyte. I prästgården bodde också hans son med hustrun Zara. Hon blev sedan en stor stjärna, särskilt i Tyskland.

Läraren Sven Svantesson var verkligen besviken när jag inte skulle få fortsätta i högre folkskolan i Finspång, mina bröder hade nämligen haft ett litet "helsike" med rektorn, Alfred Lagerström. Han trodde nämligen att far stod bakom en löneförhandling, men det var alldeles fel enligt far. Emellertid ville far inte att jag skulle utsättas för trakasserier och till Norrköping var ett för stort äventyr att skicka mig. Mor angav som skäl, dels att jag ju måste inackorderas i sta'n dels att bilen hade kostat så mycket pengar.

Den som gav sig var i alla fall inte Tyra. Jag anmälde mig till kurser i matte och engelska på Hermods, resultatet var väl inte så strålande. Men jag höll på i alla fall och mor försökte läsa lite Tyska med mej. Hur som helst så gick jag både i skolkök och på vävkurs. Vi startade en S.L.U. avdelning och hade förfärligt roligt. En gång hade vi sommarfest vid Doversund. Vi var några stycken bilar i rad, jag hade nyligen fått mitt körkort, och skulle köra. Tuve kröp upp på taket av bilen och kröp fram och tillbaka, ömsom satt han på bakre ömsom på främre "kofångaren", farten var naturligtvis inte så fantastisk.

Det var nog lite besvärligt med puberteten. Jag fick resa ner till mormor i Skåne. Jag fick lära mig väva. På Fridhem fanns morbror Joel och hans syster Frida. I Övarp fanns syslingar till mig, som jag blev god vän med. Vi hade så roligt.

Julafton

Jag har ju alldeles glömt att berätta om hur julafton gick till när jag var liten:

Frukosten bestod nog som vanligt av havregrynsgröt och honungssmörgås, vi var ju försedda med honung från morbror Adolf i gula 5 kg. burkar. På fm. gick far och pojkar ut i skogen och högg granen, som sedan länge var utsedd. Klädseln av den försiggick med far som bas, det måste vara svarta snören i karamellerna för att inte synas. Det vackraste tyckte jag var halva valnötsskal som gjorts till små vaggor med bomull och gula ärtor som ansikte till det lilla barnet i vaggan, och så hemgjorda hjärtan med godis i. Det var ju karamellkväll sedan lutfisken skinnats och lagts i blöt på Annadagen. Fru Kronstrand från ålderdomshemmet (hennes ansökningshandling till tjänsten ligger bland de gamla papperen) kom med en marmorskiva som det skulle dras polkagrisar på, antagligen måste det vara marmor för att inte karamellmassan skulle fastna. För övrigt fick jag en vävstol av henne när jag var i 10 årsåldern (den finns nu på vävstolsmuseet i Glimåkra). När granen var klädd och stod mellan dörren till tamburen och "skänken", var förberedelser för dopp i grytan i full gång. På bordet fanns sill, sillsallad, prinskorv, revbensspjäll med katrinplommon, sylta och rödbetor. Fåglarna hade också fått sin kärve och smaskade på den samtidigt som vi åt mat.

Klockan tre var kaffebord dukat i vardagsrummet och brasa tänd för nu skulle gårdens "karlar" komma, det var minst 6 st. Det var fullt med kakor och julklappar till var och en som oftast bestod av undertröja och kalsingar, ibland en filt.

Vi åkte till yrofeldts i Linköping och provianterade, oftast på Luciadagen. Vid fyra tiden sattes risgrynen på och sen fick man bytas om att röra i grytan i ett par timmar ty den koktes enbart i mjölk. Den mjölk som mjölkades på juldagsmorgon skänktes bort till ålderdomshem och barnhem, ty mejeriet var stängt. Sen skulle vi då äta lutfisk med skånsk senap, risgrynsgröt och till slut sandkakor med sylt och grädde klockan sju.

Äntligen kom så julevangeliet, som mor läste och sen började julklapparna delas ut. Det var ju mest saker som behövdes, stickade strumpor, kanske ett puzzel. Jag blev själagladd en gång när jag fick en bok Barnens kalender. Så kom tel-signalen från "Pontifex" prosten Leander. "Var snäll väck mej i god tid före julottan" som hölls klockan sex i arla morgonstund. Ibland åkte vi släde, ibland vagn, efter 1925 blev det ju bil. Studebakern tålde inte vinterkylan, så att den första bilfärden blev i

Duranten. 1925 kom jag särskilt ihåg för att i min aftonbön bad jag: "Gode Gud låt det inte bli krig."

Jag hade ju berättat om Tuves eskapader. I den andra bilen från Vistinge körde Olle Melvinger. Han hade fått en hattask nedtryckt över sitt huvud så att bara ögonen syntes. Ni förstår att det var ett skrattande sällskap som drog fram. Tur att det inte var någon polisövervakning på vägarna mera än den snälle fjärdingsmannen. En gång stannade han mig för att jag inte hade lykta på min cykel, men när jag sedan satte mig upp och körde igen så sa han ingenting.

Pojkar

Intresset för pojkar vaknade och jag hade hemliga möten med en pojke från Norrköping vars föräldrar hade sommarnöje i Lundby. Jag smet ut på kvällarna och vi satt och pratade. Olles pappa var sosse och det gick ju inte an hemma hos oss. Men så där efter 6 år, begrep jag att det inte kunde bli någonting, ty det var inte förr som han kysste mig. Det kändes bara som kallt vatten, så då var den sagan slut. När jag var knappt fyllda 17 år tenterade jag för andra årskursen på Sörängen och kom in. Rektor Johannes Boethius var respektingivande och när han frågade vad jag tänkte bli, visste jag varken ut eller in-jag drog jag till med kanske sjuksköterska, ty Sörängen var just upplagt som inkörspport för sjuksköterskor, fast det var det sista jag tänkt bli, men nu var det sagt. Hela skoltiden där var ju en underbar tid fast den inte räckte mera än drygt 1/2 år. Margit, Aasta och jag satt vid samma bord i matsalen. Första gången jag träffade Aasta visste jag inte om jag skulle niga, men beslöt mig för att låta bli. Margit Boethius blev senare Tuves fru. Aasta Rökke från Elverum i Norge blev en trogen vän genom livet.

Jag var nog elak mot en pojke där också, jag gav bara katten i honom efter ett tag, men han kysste mej nog aldrig. Asta följde med mej hem till jul då hon fick "kusma" (påssjuka på svenska) jag hade haft det först. På våren efter slutad skola fick vi följa med fader Oscar, han då var på riksdagssejour. Vi bodde på hotell, fick se Glada Änkan med Zahra Leander, gå på riksdagsläktaren, äta lunch på riksdagens restaurang m.m.

Sjuksköterska

Sen hade jag tubbat far att fråga Dr. Sölve Richter om jag inte kunde få gå som extraelev på. Lasarettet i Finspång där han var överläkare. Jo, det gick ju för sig, far hoppades att jag snart skulle tröttna men så blev inte fallet. Jag vikarierade som biträde på operationsavd. på sommaren och fortsatte på med avd. och poliklinik till våren 34 då jag började skicka in ansökningar först till Akademiska sjukhuset i Uppsala (där fanns ju Alice Melvinger från Vistinge), men fick blankt avslag. Richter påstod att det berodde på att han var osams med föreståndarinnan Inez Kåge, "hon har ingen omdömesförmåga" sa han och det tröstade ju mej. Sen sökte jag till Röda Korset och de såg nog till den miserabla skolgång jag haft. Då tänkte jag en natt. Ja, jag skall söka till Sophiahemmet också, fastän det nog var lite för "allvarligt", och så ska jag åka dit. Sagt och gjort, Tuve var hågad att företa en biltur till Stockholm och mor skulle också följa med för att hälsa på sin syster Agnes. Vi bodde väl kvar hos dem förresten. Jag var skrudad i ny brun dräkt och en svajig hatt när jag fick företräde hos fröken Rignell (tidigare rektor på flickskolan i Jönköping) innan hon av drottningen kallats till föreståndarinna till Sophiahemmet. Jo, jag blev nådigt mottagen och fick besked om att jag skulle få meddelande om provtjänstgöring så att med baklängessteg skred jag mot dörren och kunde meddela mor att än så länge var det gott och väl.

På sommaren 1934 fick jag meddelande från Sophiahemmet att jag antagits som provelev i 3 månader. Jag infann mig i Stockholm i september och fick börja hos Gerda på Toppen, avd. kallades så för att den låg högst upp. Skraj var jag ju, men Gerda var en genomsnäll människa. Där låg ju pat. som fick bäddjackor med svansdunskant i present av beundrare - jag blev ju högeligen imponerad. En annan

med sina madapolambyxor och dito nattlinne. Operationsavd. låg våningen under och nästan dagligen kunde vi få höra en aria av den skönsjungande prof. Hübinette när han avslutat en operation. Den sista månaden flyttades jag till en strängare system Ebba på 4:de avd. Jag klarade även det provet och var dristig att sista kvällen fråga henne om hon trodde att jag dög att bli sjuksköterska: "Annars hade jag inte antagit fröken" blev svaret, så den som var lycklig var jag. På min 20 årsdag kunde jag resa hem och berätta att jag skulle börja på Sophiahemmet i febr. 1935.

Om min elevtid skulle vara mycket att berätta, men det skulle bli alltför långt. Lite bara. Vi bodde två och två Jag delade rum med Dagmar Olsson från Uddevalla, vi kallade henne för Lillolle, för hon var så liten i växten. Vi väcktes av gonggong kl 6.00, åt frukost kl 7, gröt och smörgås. Gud nåde den som inte placerade fötterna bredvid varann under matbordet! Efter frukost tågade vi till trappan som leder upp från stora entren. Natteleverna hade öppnat alla dörrar som ledde in till patienternas rum för att de skulle vakna vid vår psalmsång. Sedan började arbetet. Vi var tilldelade 2 rum med 1 eller 2 patienter i varje rum. Det var toalett och bäddning, frukostbricka o.s.v. Vi hade 2 timmar ledigt mitt på dagen sedan arbete till kl. 8 på kvällen, därefter aftonbön i elevhemmets salong. Den var möblerad med kungl möbler speciellt en soffa som prins Eugen skänkt var begärlig att sitta i, ty det var 4 stolar som satt tillsammans i ryggarna. Jag fick gå på Sophiahemmet 1,5 år på grund av att jag, måste opereras för en sinuit vid påsktiden efter avslutad läskurs. Sen hade jag valt distrikt som specialutbildning och fick därför komma på avdelningarna för kirurgi, medicin, gynekologi, BB, epidemi och psykvård. Så kom jag då till Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt som provsystem på operation, där jag fick lära barnnarkos. Hur det var så ville överläkaren James Hindmarsh att jag skulle vikariera på sommaren -38. så därför blev min specialkunskap narkos och poliklinik. Den 20 sept 1938 invigdes vår kurs som ursprungligen bestått av 28 flickor decimerats till 26 tror jag, 4 st. hade fått TBC. Vi invigdes i Sophiahemmets kapell och fick våra broscher av dåvarande prinsessan Sibylla, vår kungs mamma. Drottning, nej hon var kronprinsessa Louise var bortrest. Efter allt kramande tog vi avsked för en 3 mån. ledighet. Far bjöd på lunch på Rosenbad innan vi for hem.

Jag hade övenskommit med Aasta att vi skulle resa till London på våren 1939 så därför vikarierade jag några mån. på Serafimerlasarettet. Jag bodde i ett rum som låg i höjd med Hantverkargatan och vaknade ofta på nätterna av att jag trodde spårvagnen stod i rummet. Frk. Rignell försökte övertala mig att ta en tjänst på Konradsberg (psyksjukhus) som Prof. Wigert erbjudit mej, men jag sa nej tack och fick istället introduktionsbrev till olika sjukhus i London. Där fick även jag vara med på avslutning för dem som gått högre utbildning i Florence Nightingales foundation.

Aasta och jag bodde i familj i Highgate. Vi åkte först buss, sedan underground till Oxford Circus och gick därifrån till en skola för utländska studerande. Vi var 13 elever från 9 olika nationer. En del var på väg till Amerika, en del tyskar var på studieledighet. Jag blev naturligtvis förtjust i en karl som Aasta och jag först betecknade som vit slavhandlare, men efter våra dagliga luncher (te and rolls) befanns han vara en hjärtevinnande människa. Jag hade en beundrare till, en äggrossist från Bukarest på genomresa till Sydamerika. Mario som den italienske mannen hette togs in på sjukhus för en njuråkomma som han sedermera avled i efter hemkomst till Venedig.

Under tiden jag var i London sökte jag jobb och fick en polikliniktjänst i Västervik. Det var ju ganska oroligt i hela England och vi kom hem över Oslo i slutet av juli 1939. I sept. hade man redan börjat med gengasaggregat, men jag tror att far hade bensin för att köra mig till Västervik. Margit och Tuve hade gift sig och mor och far flyttat in på Ekviken 1938. I Västervik tjänstgjorde jag 1/2 år med vår gamle

Finspångsdoktor Michaelsson som chef, en festlig man. En dag stod jag och snurrade öronpinnar med bomull som man då gjorde för hand. Dr. tyckte att jag tog för stora suddar och tyckte att jag borde tänka på landstingets utgifter, det skulle vara i dag det! En dag fick jag tel. från Kronprinsessan Lovisas sjukhus. Det var Dr. Hindmarsh som frågade om jag inte ville överta kirurgiska mottagningen som chef och som avbytare på operationsavd. Ja, tack sa jag'. Mickels kommentar var: "Vad ni blir bortskämda."

Rune

Emellertid tillbringade jag julhelgen 1939 på Ekviken hos mor och far. Rune hade börjat uppvakta mig så fort jag kom hem från London. Det var väl lite av och till innan jag reste men jag hade inget intresse för honom. Rune kom till Västervik med anledning av min 25 årsdag och provocerade mig till saker som jag inte gillade. Alltnog var hans pappa svårt sjuk i cancer och det var ingenting att göra, så att jag tyckte att jag skulle både för mina egna vägnar och mors och fars åka till komministergården med en blomma, en orkidé, kommer jag ihåg. Vi satt och pratade en stund, det var på julaftons förmiddag. Rätt vad det är säger Rune: "Kan pappa inte välsigna oss". Jag satt som fallen från skyarna och tänkte nu är det definitivt, jag kände ingen glädje utan bara plikt och så blev det.

I april 1940 tillträdde jag min tjänst på Lovisa, det var spännande. Själv neg man för doktorerna och eleverna neg för mej. Jag skrev på ett anslag på ytterdörren till väntrummet. "Tag emot patienterna som om det skulle vara era egna barn." Det satt kvar där i många år. Det skulle vara roligt veta hur det gått för den lille pojke som under lek i skolan blev knivskuren i hjärtat. Det blev stor uppståndelse, jag fick kalla blodgivare och ordna med direktöverföring av blod. Dr. Hindmarsh opererade, tog ut det lilla hjärtat stort som en knuten barnhand och höll det i sin hand, sydde ihop jacket, stoppade in det i hjärtsäcken och sydde ihop. Så vitt jag vet lämnade pojken sjukhuset fullt frisk

Arbetet började kl.8, sen var det polikliniken till kl.12, mat, och jourtjänst antingen på polikliniken eller operation 3 dygn ena veckan 2 dygn nästa vecka var man i tjänst. Det fanns minsann ingen övertidsersättning.

Alltemellanåt åkte jag till Uppsala, Rune och jag hade förlovat oss och giftermål blev bestämt till sept. 1942.

Prof. Lichtenstein erbjöd mig plats på sin mottagning och där började jag i början av oktober. Jag hade lyckats få tag i en dubblett med kokvrå på Jungfrugatan, Rune hade fått plats på krigsmaterialverket, han gjorde lite sekreterarsysslor åt en man i staten som hette Erik Axel Westling, känd professor och politiker. Jag hade det bra hos "Licke", jag åt ofta lunch hos dem och de var nog lite bekymrade, ty prof. ville hälsa på Rune, men det blev inga kommentarer.

1943 var jag inkallad i Storuman i 3 mån. då det befarades att tyskarna skulle försöka retirera på den nordligaste landsvägen och då skulle ett sjukvårdskompani ligga till hands där. Därav blev emellertid ingenting, men jag hann med att åka inlandsbanan upp till Gällivare och hälsa på Sven som låg i Kaisepakte och byggde befästningar. Vi åkte upp till Riksgränsen och var ute i terrängen och åt medhavd matsäck, man kunde skönja tyskarna som gick vakt på fjället.

I september åkte jag hem och hade beslutat sluta min tjänst för att jag ville ha barn. Jag trodde att jag förde en för jäktig tillvaro för att bli gravid. Rune ångrade det hela och jag var modfällad först, men så tänkte jag "det blir jag som får ta ansvar och det skall nog gå med Guds hjälp", och det har det sannerligen gjort. Så lycklig jag var över det lilla knyten som föddes 26 juli 1944. Med tiden kom Rune och jag närmare varandra, han spelade mycket och det kunde hända att han komponerade små låtar till mej. Han spelade mycket tillsammans med Ulf Peder Olrog, populär trubadur i radio och på scen, och Esse Björkman vilka vi också umgicks med. Vi hade mycket roligt tillsammans. Vi hade fått ordning på avbetalningar av studieskulder, jag hade

hand om pengarna som flöt in. Om jag minns rätt hade Rune en månadsinkomst på 700 kr. Han var underbar att sitta och gråta hos om jag var ledsen eller trött Efter min 30 årsdag när vi hade bjudning förstod jag att det var "smolk i bägaren". Min kusin Ingrid Dahlstedt var med, så gissade jag rätt vad som var orsaken, när Rune beslöt att sluta sitt jobb och ta ut skilsmässa från Annika och mej. Allt var smärtsamt, men jag hade Gunnel Björkman som replipunkt och de voro verkligen snälla mot mig.

Ensam med Annika

Sen ringde Runes läkare Edwardsson, som var Läkarförbundets ordförande och verksläkare för krigsmatrielverket, och frågade om jag ville sköta om hans mottagning. Jag bodde då kvar i Hägersten dit vi flyttat innan Annika föddes. Under graviditeten hade jag div. jobb, dels som nattsköterska pG. Tillys(en Eiserman, strumporna) sjukhem. Sen satt jag hos universtetskanslern Trygger hans sista dagar. Trygger var in i det sista intresserad av allt möjligt och vi pratade politik.

Vi fick en flicka från Norge, Elsa, som passade Annika medan jag var borta på jobb. Denne Edwardsson var så snäll och omtänksam, han sa bl.a. "det kanske kommer en dag när syster är tacksam över vad som hänt". Jag måste sluta hos honom för att få lite mera betalt, trots att han erbjöd mig att också ta hand om huset, ty båda var läkare, men det tyckte jag inte jag kunde. På sommaren var jag sköterska på en brunnsort Holsbybrunn där jag nätt och jämt klarade mig ur en läkares klor. Annika var hos mormor. Sen var jag ett år i Sandviken och hade otroligt roligt, hade polikliniken där näste läkare var ordförande i Industriläkarförbundet, Husmark. han tyckte att det skulle passa med en bergsingenjör för mej, men det var en annan som jag vände mina blickar mot, en alldeles vanlig ingenjör men han höll inte provet ty när Sandvikschefens dotter också blev intresserad "så var en annan kass".

Sen kommer väl Annika ihåg att vi efter många om och men hamnade på Mjölcentralen i Enskede, där jag stannade i 7 år. Annika hann börja skolan men när politiska beslut kom att barn söder om Söder inte skulle ha tillgång till real eller gymnasiestudier tog jag min Mats ur skolan. Till bilden hör också att jag var förtjust i en kille som jag visste för lite om. Han var prästson och det räckte för att jag skulle bli avskräckt.

Jag fick plats på Astra i Södertälje 1958, de första 5 åren som kontrollant på injektabiliaavd och så hade jag ett litet rum för att kunna ta hand om småblessyrer och liknande. 1960 började företagshälsovården som jag var med om att starta. Det var ett arbete som gett stort innehåll i mitt liv.

Jag har haft ett underbart liv. Ännu i denna dag kommer folk fram till mej och säger. "Vi glömmer Dig aldrig eller vi saknar Dig. sockerbitar." Annika har förstås varit det största innehållet. När jag förstod att hon hade en vacker sångröst passerade jag kyrkan en gång och tänkte för mig själv. Tänk om Annika ändå kunde få sjunga där någon gång.

Tack kära Annika och Bengt för allt Ni givit mig genom åren. Kunde inte önska en bättre svärson och så barnbarnen som är underbara (underbara)

PS. Det där med data är nog bra Bengt, ty här är legio med stavfel och andra fel.

Kram från moran Tyra.

Södertälje den 2 nov.1986

(~J.

